

17 Οκτωβρίου 2021

Ο Όρκος του Ιπποκράτη

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα](#) / [Υγεία και ιατρικά θέματα](#)

Αποτελεί τη «Βίβλο» της ιατρικής δεοντολογίας και τον απήγγειλαν οι γιατροί που επρόκειτο να γίνουν μέλη της ιπποκρατικής ομάδας.

Ο Ιπποκράτης ο Κώος (460-370 π.Χ, κατά προσέγγιση) θεωρείται η μεγαλύτερη ιατρική διάνοια της ιστορίας και δικαίως του έχει αποδοθεί ο τίτλος του «πατέρα της ιατρικής». Με το έργο του αύξησε τις ιατρικές γνώσεις σε όλους τους τομείς, απάλλαξε την ιατρική από τη δεισιδαμονία, τη χειραφέτησε από τη μαγεία και την ιερατική παράδοση και διαμόρφωσε για το ιατρικό επάγγελμα μία μέθοδο και μία δεοντολογία, που αποτελούν μέχρι σήμερα τη θεμελιακή του βάση.

Ο Όρκος που αποδίδεται στον Ιπποκράτη περιλαμβάνεται στο Σώμα του έργου του (Corpus Hippocraticum) και αποτελεί τη «Βίβλο» της ιατρικής δεοντολογίας. Τον απήγγειλαν οι γιατροί που επρόκειτο να γίνουν μέλη της ιπποκρατικής ομάδας. Κατά τον Ιπποκράτη, ο γιατρός πρέπει να έχει βαθιά μόρφωση, να είναι φιλόανθρωπος, πράος και σοβαρός, εχέμυθος και εγκρατής.

Τα νεώτερα χρόνια ερευνητές αμφισβήτησαν ότι συγγραφέας του Όρκου είναι ο Ιπποκράτης και υποστήριξαν ότι γράφτηκε αρκετά χρόνια μετά τον θάνατό του, χωρίς να παραγνωρίζουν ότι απηχεί τη νοοτροπία του. Κυριότερος εκπρόσωπος αυτής της άποψης είναι ο γερμανός φιλόλογος και ιστορικός της ιατρικής Λούντβιχ Εντελστάιν (1902-1965), που υποστηρίζει ότι έχει γραφτεί από τους Πυθαγόρειους.

Με την πάροδο του χρόνου ο όρκος έχει υποστεί αλλαγές για να είναι συμβατός με την εποχή του. Την περίοδο του Βυζαντίου είχαν αφαιρεθεί οι αναφορές στους αρχαίους θεούς και γινόταν επίκληση στον ένα και μοναδικό Θεό. Το 1948 με τη «Διακήρυξη της Γενεύης» ο Παγκόσμιος Ιατρικός Σύλλογος δημιούργησε μία σύγχρονη εκδοχή του όρκου, που δίνει έμφαση στην ουμανιστική διάσταση του ιατρικού επαγγέλματος και το ιατρικό απόρρητο. Έκτοτε έχει υποστεί έξι ακόμη τροποποιήσεις.

Ο Όρκος του Ιπποκράτη έχει ενσωματωθεί και στο ελληνικό δίκαιο. Στον Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας (Νόμος 3418/05, άρθρο 2 παράγραφος 2 εδάφιο α) αναφέρεται: «Ο ιατρός τηρεί τον όρκο του Ιπποκράτη, ασκεί το έργο του σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και πρέπει, κατά την άσκηση του επαγγέλματός του, να αποφεύγει κάθε πράξη ή παράλειψη, η οποία μπορεί να βλάψει την τιμή και την αξιοπρέπεια του ιατρού και να κλονίσει την πίστη του κοινού προς το ιατρικό επάγγελμα».

Ο Όρκος του Ιπποκράτη δεν δίδεται σήμερα από τους τελειοφοίτους των ελληνικών ιατρικών σχολών.

Ο Όρκος του Ιπποκράτη (Αρχαίο Κείμενο)

Ὁμνυμι Απόλλωνα ιητρὸν και Ασκληπιὸν και Υγείαν και Πανάκειαν και θεοὺς πάντας τε και πάσας, ἴστορας ποιεύμενος, επιτελέα ποιήσεις κατά δύναμιν και κρίσιν ἐμὴν ὄρκον τόνδε καί συγγραφὴν τήνδε • ηγήσεσθαι μεν τον διδάξαντά με την τέχνην ταύτην ἴσα γενέτησιν ἐμοίς, και βίου κοινώσεσθαι, και χρεῶν χηρίζοντι μετάδοσιν ποιήσεσθαι, και γένος το ἕξ αυτού ἀδελφοίς ἴσον επικρινεῖν ἄρρεσι, καί διδάξειν την τέχνην ταύτην, ἢν χηρίζωσι μανθάνειν, ἄνευ μισθοῦ καί συγγραφῆς, παραγγελίης τε καί ακροήσιος και της λοιπῆς ἀπάσης μαθήσιος μετάδοσιν ποιήσεσθαι υιοίς τε ἐμοίς και τοις του ἐμέ διδάξαντος, και μαθητήσι συγγεγραμμένοις τε καί ὠρκισμένοις νόμῳ ιητρικῷ, ἄλλῳ δέ ουδενί. διαιτήμασί τε χηρῆσομαι ἐπ' ὠφελείῃ καμνόντων κατά δύναμιν και κρίσιν ἐμὴν, ἐπὶ δηλήσει δε και ἀδικίῃ εἶρξειν. ου δώσω δε ουδέ φάρμακον ουδενί αιτηθείς θανάσιμον, ουδέ υφηγήσομαι συμβουλίην τοιήνδε • ὁμοίως δε ουδέ γυναικί πεσσόν φθόριον δώσω ἀγνώς δε και οσίως διατηρήσω βίον τον ἐμόν και τέχνην την ἐμὴν. ου τεμέω δε

ουδέ μην λιθιώντας, εκχωρήσω δε εργάτησιν ανδράσι πρήξιος τήσδε. ες οικίας δε οκόσας αν εσίω, εσελεύσομαι επ' ωφελείη καμνόντων, εκτός εών πάσης αδικίης εκουσίης και φθορίης, της τε άλλης και αφροδισίων έργων επί τε γυναικείων σωμάτων και ανδρών, ελευθέρων τε και δούλων. α δ' αν εν θεραπείη ή ακούσω, ή καί άνευ θεραπείης κατά βίον ανθρώπων, α μη χρή ποτε εκλαλείσθαι έξω, σιγήσομαι, άρρητα ηγεύμενος είναι τα τοιαύτα. όρκον μεν ουν μοι τόνδε επιτελέα ποιέοντι, και μη συγγέοντι, είη επαύρασθαι και βίου και τέχνης δοξαζομένω παρά πάσιν ανθρώποις ες τον αιεί χρόνον- παραβαίνοντι δε και επιορκέοντι, ταναντία τούτων

Ο Όρκος του Ιπποκράτη (Απόδοση στη Νεοελληνική)

Ορκίζομαι στον θεό Απόλλωνα τον ιατρό και στον θεό Ασκληπιό και στην Υγεία και στην Πανάκεια και επικαλούμενος τη μαρτυρία όλων των θεών και των θεαινών ότι θα εκτελέσω κατά τη δύναμη και την κρίση μου τον όρκο αυτόν και τη συμφωνία αυτή. Να θεωρώ τον διδάσκαλό μου της ιατρικής τέχνης ίσο με τους γονείς μου και κοινωνό του βίου μου. Και όταν χρειάζεται χρήματα να μοιράζομαι μαζί του τα δικά μου. Να θεωρώ την οικογένειά του αδέλφια μου και να τους διδάσκω αυτή την τέχνη αν θέλουν να τη μάθουν, χωρίς δίδακτρα ή άλλη συμφωνία. Να μεταδίδω τους κανόνες ηθικής, την προφορική διδασκαλία και όλες τις άλλες ιατρικές γνώσεις στους γιους μου, στους γιους τού δασκάλου μου και στους εγγεγραμμένους μαθητές που πήραν τον ιατρικό όρκο, αλλά σε κανέναν άλλο. Θα χρησιμοποιώ τη θεραπεία για να βοηθήσω τους ασθενείς κατά τη δύναμη και την κρίση μου, αλλά ποτέ για να βλάψω ή να αδικήσω. Ούτε θα δίνω θανατηφόρο φάρμακο σε κάποιον που θα μου το ζητήσει, ούτε θα του κάνω μια τέτοια υπόδειξη. Παρομοίως, δεν θα εμπιστευθώ σε έγκυο γυναίκα μέσο που προκαλεί έκτρωση. Θα διατηρώ αγνή και άσπιλη και τη ζωή και την τέχνη μου. Δεν θα χρησιμοποιώ νυστέρι ούτε σε αυτούς που πάσχουν από λιθίαση, αλλά θα παραχωρώ την εργασία αυτή στους ειδικούς της τέχνης. Σε όσα σπίτια πηγαίνω, θα μπαίνω για να βοηθήσω τους ασθενείς και θα απέχω από οποιαδήποτε εσκεμμένη βλάβη και φθορά, και ιδίως από γενετήσιες πράξεις με άνδρες και γυναίκες, ελεύθερους και δούλους. Και όσα τυχόν βλέπω ή ακούω κατά τη διάρκεια τής θεραπείας ή και πέρα από τις επαγγελματικές μου ασχολίες στην καθημερινή μου ζωή, αυτά που δεν πρέπει να μαθευθούν παραέξω δεν θα τα κοινοποιώ, θεωρώντας τα θέματα αυτά μυστικά. Αν τηρώ τον όρκο αυτό και δεν τον παραβώ, ας χαίρω πάντοτε υπολήψεως ανάμεσα στους ανθρώπους για τη ζωή και για την τέχνη μου. Αν όμως τον παραβώ και επιορκήσω, ας πάθω τα αντίθετα.

Πηγή: sansimera.gr